

מחלקות ושרותים מוכללים

Java Generics

אוהד ברזילי

תכנות מתקדם בשפת Java

אוניברסיטת תל אביב

מצגת זו מבוססת על מצגות של פרופ' עמירם יהודאי ופרופ'
סיוון טולדו מאוניברסיטת תל אביב

© כל הזכויות שמורות למחברים

מבנים מקושרים

- כדי לייצג מבנים מקושרים, כגון רשימה מקושרת, עץ, וכדומה, מגדירים מחלקות שכוללות שדות שמתייחסים לעצמים נוספים מאותה מחלקה (ולפעמים גם למחלקות נוספות).
- כדוגמא פשוטה ביותר, נגדיר מחלקה `IntCell` שעצמים בה מייצגים אברים ברשימות מקושרות של שלמים.
- המחלקה מייצאת בנאי ליצירת עצם כאשר התוכן (שלם) והאבר הבא הם פרמטרים.
- המחלקה מייצאת שאילתות עבור התוכן והאבר הבא, ופקודות לשינוי האבר הבא, ולהדפסת תוכן הרשימה מהאבר הנוכחי.
- השדות מוגדרים כפרטיים – מוסתרים מהלקוחות.

בנאי constructor - תזכורת

- בנאי נכתב בדומה לשרות.
- שם הבנאי כשם המחלקה, והוא יכול לקבל פרמטרים כמו שרות אחר.
- בשונה משרות, הגדרת הבנאי אינה כוללת טיפוס מוחזר.
- הבנאי נקרא באופן הבא:
`new <ClassName> ( <parameters> )`
- נוצר עצם, אחר כך מופעל גוף הבנאי על העצם, ובסיום מוחזרת התייחסות לעצם הזה.

class IntCell

```
public class IntCell {  
    private int cont;  
    private IntCell next;  
  
    public IntCell(int cont, IntCell next) {  
        this.cont = cont;  
        this.next = next;  
    }  
  
    public int cont() {  
        return cont;  
    }  
}
```

class IntCell

```
public IntCell next() {  
    return next;  
}
```

```
public void setNext(IntCell next) {  
    this.next = next;  
}
```

```
public void printList() {  
    System.out.print("List: ");  
    for (IntCell y = this ; y != null ; y = y.next())  
        System.out.print(y.cont() + " ");  
    System.out.println();  
}
```

```
}
```

דיון: "מקומה הטבעי" של `printList()`

- האם המחלקה `IntCell` מייצגת תא או רשימה?
- איך נממש את `printList()` כך ש"כל תא ידאג לעצמו"?
- מה תכיל המחלקה `List`?
- שימוש ב `toString`
- אז למה בכל זאת `printList()` מופיעה במחלקה `IntCell`?

מחלקה לביצוע בדיקות

- כדי לבדוק שהמחלקה שכתבנו פועלת כנדרש, נכתוב מחלקה התחלתית לבדיקה, שתכיל שרות הראשי `main`.
- בהמשך הקורס נעסוק בנושא בדיקות (testing) אך כרגע נציין שעלינו לבחור מקרי בדיקה שמכסים אפשרויות שונות כדי שנוכל לגלות שגיאות (אם יש).
- חשוב! שגיאות של מחלקה או שרות מוגדרות בהקשר של החוזה של המחלקה. אם למחלקה (או לשרות שלה) אין חוזה מפורש לא ברור מהי ההתנהגות ה"נכונה" במקרי קצה

מחלקה לביצוע בדיקות

```
public class Test {  
    public static void main(String[] args) {  
        IntCell x = null;  
        IntCell y = new IntCell(5,x);  
        y.printList();  
        IntCell z = new IntCell(3,y);  
        z.printList();  
        z.setNext(new IntCell(2,y));  
        z.printList();  
        y.printList();  
    }  
}
```

מחלקה לביצוע בדיקות – הפלט

List: 5

List: 3 5

List: 3 2 5

List: 5

מחלקות ושרותים מוכללים (גנריים)

- החל מגירסא 1.5 (נקראת גם 5.0) ג'אווה מאפשרת הגדרת מחלקות גנריות ושרותים גנריים.
- מחלקה גנרית מגדירה טיפוס גנרי, שמציין אחד או יותר משתני טיפוס (type variables) בתוך סוגריים משולשים.
- עקב ההוספה המאוחרת לשפה (והדרישה שקוד שנכתב קודם יוכל לעבוד ביחד עם קוד חדש), ומשיקולים של יעילות המימוש, כללי השפה לגבי טיפוסים גנריים הם מורכבים.

מחלקות ושרותים מוכללים (גנריים)

- כרגע נציג רק את המקרה הפשוט. בהמשך נחזור לדון בנושא ביתר פירוט.
- דוגמא ראשונה – הכללה של המחלקה `IntCell` לייצוג תא שתוכנו מטיפוס פרמטרי `T`, כך שכל התאים ברשימה הם מאותו הטיפוס.

Cell <T>

```
public class Cell <T> {  
    private T cont;  
    private Cell <T> next;  
  
    public Cell(T cont, Cell <T> next) {  
        this.cont = cont;  
        this.next = next;  
    }  
}
```

Cell <T>

```
public T cont() {  
    return cont;  
}
```

```
public Cell <T> next() {  
    return next;  
}
```

```
public void setNext(Cell <T> next) {  
    this.next = next;  
}
```

Cell <T>

```
public void printList() {  
    System.out.print("List: ");  
    for (Cell <T> y = this; y != null; y = y.next())  
        System.out.print(y.cont() + " ");  
    System.out.println();  
}  
}
```

מה השתנה במחלקה?

- ליותרת המחלקה נוסף משתנה הטיפוס `T` (מקובל ששמות משתני טיפוס הם אות גדולה אחת).
- הטיפוס שמוגדר הוא `Cell <T>`
- הטיפוס של כל שדה, פרמטר, משתנה זמני, וכל טיפוס מוחזר של שרות שהיה `int` יוחלף ב `T`
- הטיפוס של כל שדה, פרמטר, משתנה זמני, וכל טיפוס מוחזר של שרות שהיה `Cell` יוחלף ב `Cell<T>`

שימוש בטיפוס גנרי

□ כדי להשתמש בטיפוס גנרי יש לספק, בהצהרה על משתנה, ובקריאה לבנאי, טיפוס קונקרטי עבור כל משתנה טיפוס שלו.

■ לדוגמא: `Cell <Integer>`

□ באנלוגיה להגדרת שרות (או שיגרה) וקריאה לה, משתנה טיפוס בהגדרת המחלקה מהווה מעין פרמטר פורמלי, והטיפוס הקונקרטי הוא מעין פרמטר אקטואלי.

שימוש בטיפוס גנרי

- הטיפוס הקונקרטי חייב להיות של עצם, כלומר אינו יכול להיות פרימיטיבי.
- אם רוצים ליצור למשל תאים שתוכנם הוא מספר שלם, לא ניתן לכתוב `Cell <int>`
- לצורך זה נזדקק לטיפוסים עוטפים (wrapper type)

טיפוסים עוטפים (wrappers)

- לכל טיפוס פרימיטיבי קיים בג'אווה טיפוס עצם:
  - ל float העוטף Float , ל double העוטף Double וכו'
- כל הטיפוסים העוטפים מקובעים (ערך של עצם לא משתנה).
- הטיפוסים העוטפים שימושיים כאשר יש צורך בעצם (למשל ביצירת אוספים של ערכים, ובשימוש בטיפוס גנרי).

- ג'אווה 1.5 מאפשרת מעבר אוטומטי בין טיפוס פרימיטיבי לטיפוס העוטף שלו – יצירת "קופסא" או הוצאה מהקופסה

- `Integer i = 0; // autoboxing`
- `int n = i; // autounboxing`

בחזרה לשימוש בטיפוס גנרי

נראה מחלקה שמשמשת ב `Cell <T>` , שהיא הכללה של המחלקה `IntCell` שהשתמשה ב `IntCell` □

```
public class TestGen {
    public static void main(String[] args) {
        Cell <Integer> x = null;
        Cell <Integer> y = new Cell<Integer>(5,x);
        y.printList();
        Cell<Integer> z= new Cell <Integer>(3,y);
        z.printList();
        z.setNext(new Cell <Integer>(2,y));
        z.printList();
        y.printList();
    }
}
```

עוד על שימוש בטיפוס גנרי

ניתן להגדיר משתנה (שדה, משתנה זמני, פרמטר) גם

מהטיפוס `Cell <Cell <Integer>>`

מה מייצג הטיפוס הזה?

דוגמא של הצהרה עם אתחול:

```
Cell <Cell <Integer> > q =  
    new Cell <Cell <Integer>>  
        (new Cell<Integer> (8,null), null);
```